

Sygn. akt XII Ga 615/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Grodziński

Sędziowie: SSO Grażyna Tarkowska (spr.)

del. SSR Magdalena Kiedrowicz- Kopeć

Protokolant: stażysta Dominika Kubiak

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2013 roku, w Gdańsku,

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 07 lutego 2012 roku,

sygnatura akt VI GC 2463/09

I. oddala apelację,

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w B. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością w G. kwotę 2.400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych)

tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 07 lutego 2012 r. Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie o sygnatura akt VI GC 2463/09 zasądził od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. (poprzednia nazwa firmy: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.) kwotę: 13.850 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10 sierpnia 2008 r. do dnia zapłaty, 15.420 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwot: 7.710 zł od dnia 06 września do dnia zapłaty, 7.710 zł od dnia 15 września 2008 r. do dnia zapłaty (punkt I wyroku), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.653 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 6.000 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II wyroku).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie ustalonego w następujący sposób stanu faktycznego.

Powód występujący w charakterze spedytora zawarł z pozwanym (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. ramową umowę spedycji, w której strony ustaliły ogólne zasady wzajemnej współpracy na I półrocze 2007 r. W ramach powyższej umowy strony ustaliły wysokość kosztów portowo-spedycyjnych na kwotę 110 USD za jeden kontener 20 stóp, jednocześnie uzgodniły, iż stawka za organizację transportu na trasie G.-S. lub Ł.-G. wynosi 2.240 zł za jeden kontener 20 stóp. Przy czym, ustalenia powyższej umowy odnośnie wysokości stawki za organizację transportu na trasie G.-S.-G. oraz G.-Ł.-G., tj. 2.240 zł za jeden kontener 20 stóp, obowiązywały również w 2008 r., a mianowicie zostały potwierdzone przez stałą praktykę stron, jak również wprost przyjęte w ofercie nr (...) zaakceptowanej przez pozwanego. Modyfikacja została natomiast wprowadzona w odniesieniu do wysokości kosztów portowo-spedycyjnych, które w ramach ww. oferty nr (...) zaakceptowanej przez pozwanego – zostały ustalone począwszy od dnia 1 stycznia 2008 r. na kwotę 330 zł za jeden kontener 20 stóp.

Ponadto zgodnie z praktyką obowiązującą w powyższym okresie w sytuacji gdy podczas wykonywania przez powoda usług spedycyjnych była wymagana dezynfekcja kontenera pozwany był zobowiązany do poniesienia związanych z tym kosztów, przy czym za wykonanie powyższej usługi pomiędzy stronami obowiązywała stawka 200 zł za dezynfekcję jednego kontenera. Nadto w mailu z dnia 31 stycznia 2008 roku powód zaoferował stawkę za odprawę celną w wysokości 190 zł SAD i 100 zł świadectwo pochodzenia.

W oparciu o zbiorcze zlecenie transportowe dotyczące pozycji nr (...), powód wykonał na rzecz pozwanego czynności spedycyjne związane z transportem towaru w postaci 81120kg serwatki (przewożonego w ramach 5 kontenerów 20 stóp) na trasie G.-S.-G., a następnie obciążył pozwanego z powyższego tytułu fakturą VAT nr (...) z dnia 25 czerwca 2008 r. wystawioną na kwotę 13.850 zł, na którą składa się kwota 1.650 zł z tytułu kosztów portowo-spedycyjnych dotyczących 5 kontenerów (5 x 330 zł) oraz kwota 11.200 zł z tytułu organizacji transportu ww. kontenerów na trasie G.-S.-G. (5 x 2.240 zł).

Ponadto, w oparciu o zbiorcze zlecenie transportowe dotyczące pozycji nr (...), które zostało zmodyfikowane w dniu 11 lipca 2008 r., powód wykonał na rzecz pozwanego czynności spedycyjne związane z transportem towaru w postaci 48576 kg serwatki (przewożonego w ramach 3 kontenerów 20 stóp) na trasie G.-S.-G., a następnie obciążył go z powyższego tytułu fakturą VAT nr (...) z dnia 22 lipca 2008 r. wystawioną na łączną kwotę 7.710 zł, na którą składa się kwota 990 zł z tytułu kosztów portowo-spedycyjnych dotyczących 3 kontenerów (3 x 330 zł) oraz kwota 6720 zł z tytułu organizacji transportu ww. kontenerów na trasie G.-S.-G. (3 x 2.240 zł).

Z kolei, w oparciu o zbiorcze zlecenie transportowe nr (...), zmodyfikowane e-mailem z dnia 14 lipca 2008 r., powód wykonał na rzecz pozwanego czynności spedycyjne związane z transportem towaru w postaci 48627 kg serwatki (przewożonego w ramach 3 kontenerów 20 stóp) na trasie G.-S.-G., następnie obciążył pozwanego z powyższego tytułu fakturą VAT nr (...) z dnia 31 lipca 2008 r. wystawioną na łączną kwotę 7.710 zł, na którą składa się kwota 990 zł z tytułu kosztów portowo-spedycyjnych dotyczących 3 kontenerów (3 x 330 zł), kwota 6.720 zł z tytułu organizacji transportu ww. kontenerów na trasie G.-S.-G. (3 x 2.240 zł).

Pismem oznaczonym datą 28 października 2008r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 13.850zł wynikającej z faktury VAT nr (...), kwoty 7.710 zł wynikającej z faktury VAT nr (...), kwoty 7.710 zł objętej fakturą VAT nr (...), jednakże bezskutecznie.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że wobec treści zarzutów podniesionych przez pozwanego istota rozstrzygnięcia sprowadzała się do zbadania wysokości stawki kosztów portowo-spedycyjnych obowiązującej pomiędzy stronami w spornym okresie, jak również zasad ukształtowanych odnośnie ponoszenia kosztów dezynfekcji kontenerów oraz stawki obowiązującej w powyższym zakresie oraz zasad ukształtowanych odnośnie należności za organizację odprawy celnej i świadectwa pochodzenia.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że usługi spedycyjne, z którymi powód wiąże roszczenie dochodzone pozwem zostały wykonane w ramach wieloletniej współpracy stron, w toku której pomiędzy stronami ukształtowały się określone zasady uzgadniane w formie ustnej, mailowej, znajdujące dodatkowo odzwierciedlenie w zbiorczych zleceniach

transportowych, jak również w umowach ramowych. Sąd Rejonowy stwierdził, że w szczególności, w pierwszym półroczu 2007 r. obowiązywała pomiędzy stronami umowa – zlecenie spedycyjne ogólne, w ramach której strony ustaliły wysokość kosztów portowo-spedycyjnych na kwotę 110 USD za jeden kontener 20 stóp, jednocześnie uzgodniły, iż stawka za organizację transportu na trasie G.-S. lub Ł.-G. wynosi 2.240 zł za jeden kontener 20 stóp. Sąd I instancji przyjął, że poza sporem pozostawało, iż ustalenia powyższej umowy odnośnie wysokości stawki za organizację transportu na trasie G.-S.-G. oraz G.-Ł.-G., tj. 2.240 zł za jeden kontener 20 stóp, obowiązywały również w 2008 r., gdyż zostały potwierdzone przez stałą praktykę stron, co obrazują dołączone przez powoda przykładowe faktury VAT, które zostały uregulowane przez pozwanego. Sąd Rejonowy dodał, że poza tym ww. stawka została wprost wyszczególniona w ramach oferty nr (...). Sąd orzekający uznał, że pozwany nie kwestionował powyższej stawki za organizację transportu, wobec czego uznać ją należało za bezsporną.

Według sądu orzekającego kwestią sporną była natomiast wysokość kosztów portowo-spedycyjnych. Sąd I instancji miał przy tym na uwadze, że pozwany kwestionując powyższe koszty, których wysokość została oznaczona w ramach spornych faktur VAT na kwotę 330 zł za jeden kontener 20 stóp, ograniczył się do zarzutu nieprawidłowego przeliczenia wysokości ww. kosztów z USD na walutę polską. W ocenie Sądu, w świetle okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, ten zarzut nie był trafny ponieważ wysokość tych kosztów została zaakceptowana przez pozwanego per facta concludentia, co wynika z szeregu dołączonych przez powoda faktur VAT obejmujących ww. stawkę, które zostały wystawione w spornym okresie i uregulowane przez pozwanego. Ponadto Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że z zeznań świadka M. L. wynika dodatkowo, że koszty portowo spedycyjne ustalone na kwotę 330 zł za 1 kontener obejmują oprócz kosztów portowych, ustalanych przez władze portu, także koszty obsługi spedytora, wobec czego stawka ta może być różna od stawki portowej. Zdaniem Sądu I instancji zezna tego świadka wskazywały również, że koszty portowe obejmowały podjęcie kontenera z terminala lub przyjęcie po imporcie, złożenie kontenera pełnego na terminalu, podjęcie pełnego kontenera na burtę statku, w stawce portowej nie był zawarty koszt dezynfekcji kontenera, taka dezynfekcja występowała w zależności od kierunku transportu kontenera, gdyż niektóre kraje wymagały dezynfekcji. Również i w tym przypadku Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że i ta oferta, a tym samym stawka wyznaczająca wysokość kosztów organizacji odprawy celnej i dezynfekcji została zaakceptowana przez pozwanego per facta concludentia, co wynika z dołączonych przez powoda faktur VAT obejmujących ww. stawkę, które zostały wystawione w spornym okresie i uregulowane przez pozwanego.

Ostatecznie Sąd orzekający uznał, że pozwany nie zakwestionował skutecznie żadnego ze składników składających się na roszczenie dochodzone pozwem, tj. zarówno kosztów portowo-spedycyjnych w wysokości 330 zł za jeden kontener 20 stóp, jak i kosztów związanych z dezynfekcją kontenerów zaś stawka za organizację transportu w wysokości 2.240 zł – była w rzeczywistości niesporna.

Wskazując na powyższą argumentację, Sąd Rejonowy orzekł jak w pkt I wyroku na podstawie art. 794 § 1 k.c. uznając żądanie powoda w dwóch połączonych sprawach za zasadne. (Zarządzeniem z dnia 17 marca 2010 roku sprawę zarejestrowaną pod sygnaturą akt VI GC 171/10 połączono ze sprawą o sygnaturze akt VI GC 2463/09 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia karta – 344 akt VI GC 171/10)

O odsetkach ustawowych Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu, a o kosztach postępowania orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w dyspozycji art. 98 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 38 k.c. oraz w zw. z art. 201 § 1 k.s.h. w zw. z art. 794 k.c. przez niezgodne ze zgromadzonym materiałem dowodowym uznanie, że: powód skutecznie złożył zaktualizowane oferty nr (...) oraz pozwany je przyjął, strony zawarły umowę spedycji dającą podstawy do wystawienia faktur VAT nr (...), stanowiących przedmiot niniejszego postępowania,

- art. 358 k.c. w brzmieniu obowiązującym sprzed 24 stycznia 2009 r. w zw. z art. 9 punkt 15 lit. b prawa dewizowego w brzmieniu obowiązującym sprzed 24 stycznia 2009 r. w zw. z art. 58 k.c. przez ich niezastosowanie i przyjęcie, że strony zawarły ważną umowę spedycji,

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez niezgodne z zebrany materiał dowodowy (w tym treści zeznań świadka) ustalenie, że stroną pozwana obciążały zmienne koszty dezynfekcji, odprawy celnej i uzyskania świadectwa pochodzenia, koszty portowo spedycyjne (w wysokości 330 zł za kontener 20' dv), a w szczególności, iż oferta nr (...) wiązała strony w datach wykonania zleceń i wystawienia faktur VAT o nr: (...) i mogła stanowić podstawę do obciążenia pozwanej kwotami uwidocznionymi na w/w fakturach skoro oferta, na którą powoływała się strona powodowa określała, iż stawki w niej zawarte zachowują ważność do dnia (odpowiednio dla punktu 1) 30 czerwca 2008 r. i (odpowiednio dla punktu 2 oferty) 30 marca 2008 r.,

- art. 309 w związku z art. 245 k.p.c. przez bezpodstawne poczynienie ustaleń faktycznych w oparciu o korespondencję mailową,

- art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. przez zasądzenie odsetek od dat: 17 października 2008 r., 10 lipca 2008 r., 15 sierpnia 2008 r.,

- art. 1165 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku pozwanej o odrzucenie pozwu ze względu na zapis na sąd polubowny i wytoczenie powództwa przed Międzynarodowy Sąd Arbitrażowy przy krajowej Izbie Gospodarki Morskiej w Gdyni (zwanego dalej MSA), skoro pozwany podniósł taki zarzut przed wdaniem się w spór, jak również, iż wytoczył powództwo przeciw powodowi przed ten Sąd (zapisanego pod nr MSA rep. 944/4/2011) z wnioskiem o rozpatrzenie możliwości dokonania przez ten Sąd potrącenia wzajemnych wierzytelności – w tym wskazując wierzytelności wynikające z faktur dochodzonych w niniejszym postępowaniu (nie przyznając tym samym racji roszczeniom powódki, jedynie wskazując na ekonomikę takiego zachowania).

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania przed Sądami obydwu instancji w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Ponadto pozwany wniósł o: zwrócenie się do Międzynarodowy Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarki Morskiej w Gdyni. 81-372 Gdynia, ul. Armii Krajowej 24 („MSA”) celem ustalenia, na jakim etapie jest obecnie postępowanie o nr rep. MSA:944/4/2011 i zawieszenie postępowania apelacyjnego do czasu prawomocnego zakończenia postępowania prowadzonego przed MSA pod nr rep. MSA:944/4/2011.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że Sąd I instancji całkowicie dowolnie i z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, przyjął że strony ustaliły stawki za usługi portowo - spedycyjne, w oparciu o które powód wystawił faktury VAT, jak również, że strony w ogóle skutecznie zawarły umowy spedycji mogącej stanowić podstawę do wystawienia faktur. Skarżący uznał, że przesłanką, która skłoniła Sąd do wyprowadzenia takiego wniosku był fakt istnienia stałej współpracy między stronami i dokonania „modyfikacji” stawek, a wskazana „modyfikacja sławek” miała zostać dokonane na podstawie przesłanej e-mailem z dnia 04 stycznia 2008 r. oferty nr (...) zakładającej wysokość stawki kosztów portowo - spedycyjnych na kwotę 330 zł. Według skarżącego zarówno z zeznań świadka M. L., jak również z żadnego innego dowodu nie wynika, jakoby ewentualna modyfikacja stawek została skutecznie dokonana, tj. aby obydwie strony złożyły stosowne oświadczenia w sposób odpowiadający obowiązującym zasadom reprezentacji. Zdaniem skarżącego Sąd Rejonowy zignorował całkowicie kwestię sposobu składania oświadczeń woli przez obydwie strony będące spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością. W myśl bowiem art. 38 k.c. osoby prawne, jakimi bezsprzecznie są obydwie strony, działają przez swoje organy. Z kolei zgodnie z art. 201 § 1 k.s.h. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentuje zarząd. Według odpisu z KRS pozwanego może reprezentować każdy członek zarządu działający samodzielnie. Podobnie uregulowany jest sposób reprezentacji powoda. Pozwany zarzucił, że tymczasem w okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Rejonowy nie bacząc na zasady reprezentacji powoda i pozwanego ustalił, że strony umownie uregulowały stawki, w oparciu o które pozwany wystawiał faktury oraz pozwany zamawiał usługi spedycyjne. Według skarżącego wbrew odmiennym wywodom Sądu I instancji, nie doszło do złożenia przez powoda oferty nr (...). Postępowanie dowodowe nie wykazało bowiem w szczególności tego, jakoby M. L. była

upoważniona do złożenia takiego oświadczenia woli, jak również tego, że oświadczenie to było skierowane do osób upoważnionych do reprezentacji ze strony pozwanego. Zdaniem skarżącego sam fakt uiszczenia określonych płatności w oparciu o „aktualizowane” przez pozwanego stawki nie daje podstaw do stwierdzenia, że między stronami doszło do zawarcia całościowego porozumienia dotyczącego ich wysokości. Fakt ten może, co najwyżej oznaczać, że pozwany spełnił świadczenie nienależne bądź też, że strony w innej sprawie doszły po fakcie do uzgodnienia.

W ocenie skarżącego powód nie miał podstaw do wystawienia faktur i dodał, że zostały one wystawione przy braku zgodnych oświadczeń woli obydwu stron złożonych przez zarządy spółki a Sąd I instancji w ogóle nie zbadał, czy w ogóle doszło do zawarcia umów spedycji w rozumieniu art. 794 § 1 k.c. mogących stanowić podstawy do wystawienia przedmiotowych faktur. Sam fakt wystawienia faktury nie przesądza bowiem o istnieniu stosunku prawnego.

Skarżący stanął na stanowisku, że w niniejszej sprawie nie doszło do uzgodnień w zakresie samego zlecenia wykonania usługi spedycji, stawki z tytułu świadczenia usług portowo - spedycyjnych w oparciu, o które pozwany wystawiał faktury również nie były objęte konsensem stron. Pozwany tłumaczył, że powód nie wykazał, że pozwany złożył zamówienie dotyczące organizacji transportu, a tym bardziej nie wykazał, aby pozwany uczynił to zgodnie z zasadami reprezentacji, co obala rozumowanie Sądu I instancji, który założył, że strony uzgodniły zarówno wysokość stawek za usługi portowo - spedycyjne jak i to, że strony skutecznie zawarły umowy spedycji dające podstawy do wystawienia faktur VAT. Pozwany podkreślał, że dopuszczalność wysnucia takiego wniosku podlega ocenie przez pryzmat art. 60 k.c., który stanowi, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej, a w przypadku osoby prawnej, która zgodnie z art. 38 k.c. działa przez swoje organy, oświadczenia woli są składane przez osoby zasiadające w składzie tych organów, chyba że zostanie udzielone pełnomocnictwo, co w okolicznościach niniejszej sprawy nie miało miejsca.

Zdaniem skarżącego Sąd I instancji niezasadnie powołał się na dyspozycję art. 68² k.c. zgodnie z którym jeżeli przedsiębiorca otrzymał od osoby z którą pozostaje w stałych stosunkach gospodarczych, ofertę zawarcia umowy w ramach swej działalności, brak niezwłocznej odpowiedzi poczytuje się za przyjęcie oferty ponieważ przepis ten znajduje zastosowanie do sytuacji, w której strona skutecznie złożyła ofertę, a to według skarżącego nie zaistniało w okolicznościach niniejszej sprawy.

Skarżący podniósł też zarzut nieważności umowy w zakresie dotyczącym ustalenia stawki za usługi portowo - spedycyjne, które zostały ustalone w wysokości 110 USD za jeden kontener, co jest konsekwencją ustalenia, że wzajemne prawa i obowiązki stron nie zostały uregulowane w oparciu o ofertę nr (...). Pozwany twierdził, że uszło Sądowi I instancji, że nawet jeżeli doszło do zawarcia między stronami umowy spedycji, która miałaby stanowić podstawę do wystawienia przedmiotowej faktury, to wzmiankowana czynność prawna musiała zostać poczyniona z naruszeniem art. 358 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 stycznia 2009 roku jak również z naruszeniem art. 9 punkt 15 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r (Dz. U. Nr 141, póź. 1 l 78 z późn zm.) prawo dewizowe w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 stycznia 2009 roku. Zdaniem skarżącego dopiero bowiem z mocy ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo dewizowe z dnia 23 października 2008 roku (Dz. U. Nr 228, póź. 1506) została zniesiona bezwzględna zasada walutowości. Pozwany przyjął, że jeżeli powód w niniejszym postępowaniu wywodził roszczenie z nieważnej umowy, to żądanie powoda winno zostać oddalone na podstawie art. 794 § 1 k.c. a contrario.

Skarżący zarzucił też niezgodne z materiałem dowodowym ustalenie przez Sąd I instancji, że pozwanego obciążały koszty dezynfekcji, odprawy celnej oraz uzyskania świadectwa pochodzenia. Pozwany tłumaczył, że zgodnie z poczynionymi przez Sąd orzekającymi ustaleniami faktycznymi na podstawie faktur pozwany został obciążony kosztami organizacji odprawy organizacji celnej, uzyskania świadectwa pochodzenia i kosztami dezynfekcji, tymczasem koszty te nie były objęte umową ramową, która została zawarta na I półrocze 2007 roku przedłużoną na czas nieokreślony na podstawie aneksu, a nadto koszty dezynfekcji nie zostały nawet objęte ofertą nr (...). Według skarżącego o obciążeniu strony pozwanej tym kosztem nie da się wywieść, jak próbował uczynić to Sąd I instancji z treści zeznań M. L., która była pracownicą powoda. Ponadto pozwany zarzucał, że z zeznań tego świadka nie wynika, aby strony uzgodniły tę

stawkę w oparciu o obowiązujące zasady reprezentacji, tj. w szczególności nie wynika, jakoby zarządy obu spółek uregulowały tę kwestię.

Według skarżącego bez znaczenia w sprawie pozostaje okoliczność, że pozwany uregulował szereg uprzednio wystawionych faktur, w których został on obciążony kosztami odprawy celnej, uzyskana świadectwa pochodzenia i kosztami dezynfekcji. W ocenie pozwanego okoliczność ta może jedynie dawać asumpt do twierdzenia, że w konkretnych przypadkach ex post doszło do zaakceptowania przez pozwanego poniesienia tego kosztu, w żadnej jednak mierze nie może być mowy o ustaleniu zasady zakładającej ponoszenie wspomnianych kosztów przez pozwanego.

Nadto według skarżącego ustalenie, iż koszty dezynfekcji, odprawy celnej i pozyskania świadectwa pochodzenia obciążały stronę pozwaną zostało poczynione z naruszeniem art. 6 k.c. i 232 k.p.c., gdyż to powód powinien udowodnić fakty pozytywne, które stanowią podstawę powództwa, tj. okoliczności tworzące prawo, a pozwany, jeżeli tych okoliczności nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda. Skarżący dowodził, że okolicznością „tworzącą prawo” było ewentualne zawarcie przez strony umowy w przedmiocie refundacji kosztów dezynfekcji, odprawy celnej i uzyskania świadectwa pochodzenia i bez wątpienia to po stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania, że doszło do zawarcia takiej umowy, czemu strona powodowa nie poddała. Zdaniem skarżącego wbrew też odmiennym wywodom Sądu I instancji podstaw do obciążania wspomnianymi kosztami nie można było poszukiwać w oparciu o dyspozycję art. 742 k.c. w związku z art. 796 k.c. W ocenie skarżącego przedmiotowa regulacja nie może stanowić podstawy zasądzenia kwot z omawianych tytułów, ponieważ powód nie dochodził zwrotu poniesionych na rzecz podmiotów trzecich kosztów uzyskania świadectwa pochodzenia, odprawy celnej i dezynfekcji. Żądanie zasądzenia kwot z tytułu organizacji odprawy celnej, uzyskania świadectwa pochodzenia i dezynfekcji z tych sum z nie było oparte na twierdzeniu poniesienia kosztów. Powód dochodził tych sum z tytułu wynagrodzenia i choćby dlatego przepis art. 742 k.c. nie znajdował w przekonaniu skarżącego zastosowania w niniejszej sprawie. Pozwany dodał, że w myśl odesłania zawartego w art. 796 k.c. przepisy o zleceniu są stosowane nie wprost, tylko odpowiednio, co oznacza, że przepisy o zleceniu nie mogą być stosowane w sposób mechaniczny i każdorazowo należy analizować, czy natura danego stosunku obligacyjnego uzasadnia stosowanie danego przepisu. W okolicznościach niniejszej sprawy powód wywodził żądanie zasądzenia kwoty z tytułu organizacji odprawy celnej, uzyskania świadectwa pochodzenia, i dezynfekcji wskazując na fakt ustalenia przez strony zryczałtowanych stawek wynagrodzenia. W zamyśle zatem powoda kwota należna od pozwanego miała być w istocie niezależna od wysokości realnie poniesionych kosztów. Zdaniem skarżącego przyjmując więc należało, że powód chcąc obciążyć pozwanego obowiązkiem zapłaty z wymienionych tytułów winien był zadbać o umowne uregulowania zasad obciążania pozwanego. Skoro tego nie uczynił, to należy przyjąć, że czynił to na własne ryzyko.

Skarżący zwrócił też uwagę, że w niniejszej sprawie Sąd I instancji oparł się na korespondencji mailowej, która nie może stanowić podstawy dokonywania ustaleń faktycznych. Według skarżącego jedynie dane opatrzone tzw. bezpiecznym podpisem elektronicznym mają status dokumentu zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U nr 130, póź. 1450). Brak możliwości ustalenia tożsamości nadawcy powoduje więc, że korespondencja mailowa nie może stanowić dowodu w sprawie. W przypadku dokumentów elektronicznych prawdziwe określenie osoby oświadczającej może nastąpić więc wyłącznie poprzez weryfikację podpisu elektronicznego w połączeniu z samym dokumentem. Zatem zdaniem skarżącego dokument elektroniczny zawierający oświadczenie woli jakiejś osoby, ale nie zaopatrzone w elektroniczny podpis, powinien być przez Sąd Rejonowy wykluczony z powodu niemożliwości identyfikacji jego autora. Skarżący podkreślił, że przesłuchiwana w charakterze świadka M. L. zeznała, iż nie wysyłała wiadomości z opcją zwrotnego potwierdzenia odbioru, a w konsekwencji nie wie, czy przesłana przez nią korespondencja mailowa dotarła do pozwanego, w tym e - mail z dnia 4 stycznia 2008 roku zawierający ofertę nr (...) doszedł do niego w sposób umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Powyższa okoliczność powoduje, że nie zostało zdaniem skarżącego wykazane przez stronę powodową, że zgodnie z art. 61 k.c. doszło do złożenia oświadczenia woli. Podobnie zdaniem skarżącego należało ocenić korespondencję e - mailową mającą pochodzić od innych osób, które w ogóle nie zeznawały w charakterze świadków.

Skarżący zarzucił też Sądowi I instancji poczynienie niezgodnych z materiałem dowodowym ustaleń zgodnie, z którymi odsetki od zasądzonej kwoty są należne powodowi odpowiednio od dat: 10 sierpnia 2008 roku, 06 września 2008 roku i 15 września 2008 roku. Skarżący wskazywał, że zgodnie z art. 481 § 1 k.c. odsetki są należne począwszy od dnia, w którym dłużnik popadł w opóźnienie. Zważywszy, że strony nie uregulowały umownie terminu spełnienia świadczenia, to żądania zasądzenia odsetek należało według skarżącego ocenić przez pryzmat art. 455 k.c., który stanowi, że jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Pozwany podnosił, że tymczasem w okolicznościach niniejszej sprawy już w sprzeciwach od nakazów zapłaty zakwestionował fakt otrzymania faktur od strony powodowej, zaś powód nie dowiódł w jakiej dacie doręczył faktury pozwanemu. Z powyższych względów należało zdaniem skarżącego przyjąć, że nawet w przypadku uznania zasadności dochodzonego roszczenia należało zasądzić odsetki od daty wymagalności roszczenia, czyli doręczenia pozwu.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji w całości, nieuwzględnienie zarzutów pozwanego zawartych w apelacji, oddalenie wniosku pozwanego o zwrócenie się do Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarki Morskiej w Gdyni o podanie stanu sprawy prowadzonej w tym sądzie pod sygn. akt 944/4/2011 i zawieszenie postępowania apelacyjnego do czasu zakończenia tegoż postępowania, obciążenie pozwanego kosztami sądowymi postępowania apelacyjnego w każdej ze spraw objętych wyrokiem łącznym, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych ustalonego oddzielnie dla wartości przedmiotu zaskarżenia każdej z 2 spraw objętych wyrokiem łącznym; przeprowadzenie dowodów wskazanych w odpowiedzi na apelację.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja pozwanego jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy, co do zasady aprobuje dokonane przez Sąd I instancji ustalenia, uznając je za własne, a także zgadza się z przeprowadzoną przez ten Sąd oceną dowodów.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia przepisów postępowania wskazać należy, iż w niniejszej sprawie nie potwierdził się zarzut naruszenia art. 309 k.p.c. w związku z art. 245 k.p.c. Sąd Rejonowy oceniając w niniejszej sprawie zaoferowany przez stronę powodową dowód z korespondencji mailowej stron prawidłowo uznał, że przedmiotowy dowód nie ma charakteru dokumentu prywatnego, o czym przesądza okoliczność braku złożenia na tych dokumentach elektronicznych bezpiecznego podpisu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 ze zm.). Niewątpliwie jednak przedłożona przez stronę powodową korespondencja mailowa stron jest środkiem dowodowym, o jakim mowa w art. 309 k.p.c. i dlatego też podlegała ona swobodnej ocenie sędziowskiej zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 233 k.p.c., której skarżący nie zdołał skutecznie podważyć, zwłaszcza, że wnioski tej korespondencji potwierdzały zeznania świadka M. L. Z tych przyczyn przedmiotowy zarzut nie zasługiwał na uwzględnienie.

Za chybiony uznać również należało zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 38 k.c. oraz w związku z art. 201 § 1 k.s.h. w związku z art. 794 k.c. Wskazania wymaga, że przepis art. 233 k.p.c. przyznaje Sądowi swobodę w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli Sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź z zasadami doświadczenia życiowego. Skład rozpoznający przedmiotową sprawę podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku w sprawie o sygn. akt IV CKN 1316/00, niepubl.) zgodnie, z którym jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny dowodów, choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć również logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne, a tylko w przypadku wykazania, że brak jest powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebrany materiał dowodowy, możliwe jest skuteczne podważenie oceny dowodów dokonanej przez Sąd. W niniejszej sprawie zasady z art. 233 § 1 k.p.c.

nie zostały naruszone, gdyż ocena zgromadzonego materiału dowodowego i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd I instancji w sposób prawidłowy i brak jest podstaw do podzielenia stanowiska apelującego, co do ich nieprawidłowości. Sąd Rejonowy przeanalizował dowody, stosując dyrektywy z art. 233 § 1 k.p.c. i ocenił ich wiarygodność według własnego przekonania opartego o wszechstronną analizę zebranego materiału, zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Wnioski wyprowadzone z analizy dowodów nie budzą zaś wbrew stanowisku skarżącego zastrzeżeń.

W sprawie nie mógł odnieść skutku zarzut wadliwego ustalenia przez Sąd Rejonowy, że powód skutecznie złożył zaktualizowaną ofertę nr (...) oraz pozwany ją przyjął, a także, iż strony zawarły umowę spedycji dającą podstawy do wystawienia faktur VAT nr (...), (...), (...). Podkreślić bowiem należy, że pozwany w złożonych sprzeciwach od nakazu zapłaty nie podniósł podanych w apelacji okoliczności, jakoby w sprawie nie doszło do zawarcia pomiędzy stronami umowy wobec niezachowania zasad reprezentacji stron wynikającej z art. 201 § 1 k.s.h.

Zgłoszenie zaś tej okoliczności na etapie postępowania apelacyjnego ocenić należało na podstawie przepisu art. 381 k.p.c. jako spóźnione i nie podlegające uwzględnieniu. Skarżący nie wykazał bowiem, aby nie mógł zgłosić powyższych twierdzeń w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, a nadto że potrzeba powołania się na nie wynikała później.

Niezależnie od tego, że zarzut naruszenia przepisu art. 38 k.c. w związku z art. 201 § 1 k.s.h. był spóźniony, to w niniejszej sprawie zdaniem Sądu Okręgowego znajduje zastosowanie przepis art. 97 k.c., z którego wynika domniemanie pełnomocnictwa na rzecz osoby czynnej w lokalu przedsiębiorstwa do dokonywania czynności prawnych. Wniosek ten uzasadniony jest nie tylko na gruncie zasad doświadczenia życiowego, z których wynika, że zarząd spółki nie zajmuje się wszystkimi bieżącymi czynnościami kierowanej spółki, lecz także wynika z tego, iż wszelkie umocowania do zawierania umów przez osoby zatrudnione przez spółkę uzasadnione są domniemaniem pełnomocnictwa z art. 97 k.c. do działania na rzecz i w imieniu spółki. Sąd Okręgowy w pełni aprobuje i przyjmuje za własny pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 lutego 1998 r., w sprawie I CKN 517/97 (LEX nr 307345), w którym Sąd Najwyższy wskazał, że przy bieżących transakcjach w ramach zwykłej działalności przedsiębiorstwa nie zawsze można żądać od przedsiębiorcy sprawdzania umocowania osób działających za kontrahenta. Można natomiast oczekiwać nadzoru nad udostępnianiem znajdujących się w lokalu przedsiębiorstwa urządzeń technicznych i pieczętek. Z tego punktu widzenia pojęcie usług należy traktować szeroko, przyjmując, że usługami w rozumieniu art. 97 k.c. są czynności prawne mieszczące się w ramach działalności przedsiębiorstwa. Przy takiej wykładni nie było więc przeszkód, ażeby w niniejszej sprawie pełnomocnictwo domniemane odnosić także do osoby zlecającej spedycję, czynnej w lokalu przedsiębiorstwa.

W ocenie Sądu Okręgowego zasadnie Sąd Rejonowy uznał, że powód wykazał, iż zrealizował zlecenie spedycyjne i w związku z tym jest uprawniony do żądania z tego tytułu wynagrodzenia. Zważyć bowiem należy, że pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie zakwestionował skuteczności przyjęcia przez pozwanego oferty w zakresie kosztów portowo- spedycyjnych i związaniu stron powstałą umową, faktu wykonania tej umowy przez powoda, wysokości należnego powodowi wynagrodzenia. Bezsporne było zatem, że powód zlecenie spedycyjne przyjął i wykonał, a pozwany potwierdził skutecznie zawarcie umowy poprzez wydanie i powierzenie powodowi swojego towaru.

W niniejszej sprawie należało także przyjąć, że strony niniejszego sporu sądowego wiązała również umowa, co do zmiennych kosztów dezynfekcji, odprawy celnej i uzyskania świadectwa pochodzenia. Strony procesu wiązała w tym zakresie umowa zawarta w sposób dorozumiany. Zważyć należy, że wymienione koszty mimo tego, iż miały charakter wydatków koniecznych, były kosztami dodatkowymi wymagającymi zlecenia pozwanego, co potwierdziły zeznania świadka M. L. oraz korespondencja mailowa. Przy tym podkreślić należy, że okolicznościom zlecenia powodowi tych dodatkowych czynności oraz faktu poniesienia przez powoda wydatków związanych z tymi czynnościami pozwany nie zaprzeczył. Powód w toku postępowania wykazał zatem tę okoliczność w sposób dostateczny, nie było zatem podstaw do uznania, iż w tej części został naruszony przez Sąd I instancji przepis art. 233 k.p.c. oraz przepis art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

Sąd Okręgowy pominął rozważania w zakresie zarzutu naruszenia art. 358 k.c. w brzmieniu obowiązującym sprzed 24 stycznia 2009 r. w zw. z art. 9 punkt 15 lit. B prawa dewizowego w brzmieniu obowiązującym sprzed 24 stycznia 2009 r. w zw. z art. 58 k.c. albowiem wynagrodzenie wynikające z umowy będącej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie była wyrażone było w walucie polskiej. Sąd Rejonowy nie badał zaś poprzednio obowiązującej umowy między stronami.

Za nietrafny uznać należało także zarzut naruszenia art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. Skład orzekający stoi na stanowisku, że w niniejszej sprawie nie miał zastosowania przepis art. 455 k.c. zgodnie z którym jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Załączone bowiem do akt sprawy faktury VAT na podstawie, których powód dochodził zapłaty w niniejszym postępowaniu określały termin zapłaty. Przy czym Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powód doręczył pozwanemu wszystkie faktury VAT. Skoro bowiem na etapie postępowania przedprocesowego, jak również w toku postępowania przed Sądem I instancji pozwany nie podnosił, że nie dysponuje wszystkimi wymienionymi w wezwaniach fakturami VAT, przyjąć należało, iż pozwanemu zostały doręczone wszystkie faktury VAT w terminie. Pozwany nie kwestionował tego faktu. W tej sytuacji w ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji prawidłowo zasądził odsetki ustawowe od daty upływu terminu do spełnienia świadczenia.

Sąd Okręgowy nie podzielił też zasadności zarzutu naruszenia przepisu art. 1165 k.p.c. Zważyć należy, iż kwestia zapisu na sąd polubowny została prawomocnie rozstrzygnięta w toku niniejszego postępowania sądowego. Wynika to również z odpowiedzi na apelację złożonej przez powoda i dokumentów dołączonych do tej odpowiedzi. W tej sytuacji brak jest podstaw do ponownego rozstrzygnięcia w tym zakresie, a także brak jest podstaw do uwzględnienia związanego z tym wniosku o zawieszenie postępowania apelacyjnego. W związku z tym Sąd Okręgowy na rozprawie apelacyjnej w dniu 05 grudnia 2012 roku oddalił wnioski pozwanego zawarte w apelacji.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art.385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jest bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Kosztem poniesionym przez powoda w zarówno w sprawie o sygnaturze akt VI GC 2463/09 (wartość przedmiotu zaskarżenia 13.850,00 zł), jak również w sprawie o sygnaturze akt VI GC 171/10 (wartość przedmiotu zaskarżenia 15.420,00 zł) było wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w kwocie po 1.200,00 złotych w każdej sprawie. Wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi określono w oparciu o § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 z późn zm.).